

Od września duże zmiany w szkołach. Nowa podstawa, telefony, przyroda i tydzień projektowy

data aktualizacji: 2026.08.18

Od 1 września 2026 roku do szkół wchodzi kolejny, ważny etap reformy edukacji „Reforma26. Kompas Jutra”. Nowa podstawa programowa obejmie przedszkola oraz klasy I i IV szkół podstawowych. Zmienia się także plany lekcji, sposób prowadzenia części zajęć, zasady korzystania ze smartfonów oraz organizacja pracy szkół.

To jednak nie koniec zmian. Reforma została rozłożona na kilka lat i obejmuje także nowe podejście do oceniania, większy nacisk na dobrostan uczniów i nauczycieli, zmiany w egzaminach oraz inne rozłożenie godzin lekcyjnych w starszych klasach szkoły podstawowej.

Nowa podstawa programowa. Na początek klasy I i IV

Od września 2026 roku nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego będzie obowiązywała w przedszkolach, natomiast w szkołach podstawowych **zmiany rozpoczną się od klas I i IV**. W kolejnych latach obejmą następne roczniki.

Jednym z głównych założeń reformy jest odejście od przeładowania programów szczegółowymi treściami. MEN chce, aby uczniowie zapamiętywali mniej informacji, a więcej czasu poświęcali na rozwijanie kompetencji, samodzielne myślenie i praktyczne wykorzystywanie wiedzy. **W nowych podstawach większe znaczenie mają mieć doświadczenia edukacyjne, praca zespołowa, projekty i uczenie się poprzez działanie.**

Pierwszoklasiści będą mieli 21 godzin zajęć

Zmiana będzie odczuwalna już od pierwszej klasy. Od września 2026 roku uczniowie klas I będą mieli 21 godzin zajęć tygodniowo, czyli **o jedną godzinę więcej niż dotychczas**.

Nie oznacza to jednak wprowadzenia kolejnego przedmiotu. Dodatkowa godzina ma pomóc w realizacji nowej podstawy programowej i jej założeń.

Przyroda wraca w nowej formule

Duża zmiana czeka uczniów klas IV-VI. **Biologia, geografia, chemia i fizyka zostaną połączone w przedmiot „przyroda”**.

Przyroda będzie realizowana w wymiarze trzech godzin tygodniowo. Zajęcia mają być organizowane w blokach obejmujących co najmniej dwie godziny. Dzięki temu nauczyciele będą mogli przeznaczać więcej czasu na doświadczenia, obserwacje i zajęcia praktyczne.

To jeden z przykładów zmiany filozofii nauczania. Zamiast wyłącznie przekazywać uczniom wiedzę, szkoła ma dawać im więcej okazji do samodzielnego jej wykorzystania.

Koniec telefonów? Nowe zasady w szkołach podstawowych

Od 1 września 2026 roku w szkołach podstawowych zacznie obowiązywać ustawowy **zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych** i innych urządzeń elektronicznych.

Zakaz będzie dotyczył również przerw i zajęć organizowanych poza szkołą. Przepisy przewidują jednak wyjątki, m.in. gdy korzystanie z urządzenia jest potrzebne ze względów zdrowotnych albo do prowadzenia zajęć.

Szczegółowe zasady, np. gdzie uczniowie będą przechowywać telefony i jak szkoła będzie egzekwować zakaz, określa statuty poszczególnych szkół. Podczas wycieczek szkoły również będą mogły ustalić własne zasady korzystania z telefonów.

Zmiany obejmą również szkolne stołówki

Ograniczone zostanie smażenie – potrawy smażone będą mogły pojawiać się maksymalnie dwa razy w tygodniu. Od 1 września 2026 roku zaczną obowiązywać nowe zasady dotyczące żywienia dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach. Zmiany obejmą zarówno szkolne stołówki, jak i sklepiki oraz automaty z żywnością.

Najważniejsze zmiany

- **Mniej cukru i soli** – produkty sprzedawane w szkolnych sklepikach i automatach będą musiały spełniać określone limity.
- **Koniec większości słodczy** – dozwolona będzie m.in. gorzka czekolada zawierająca co najmniej 70 proc. kakao.
- **Zdrowsze napoje** – soki mają być 100-procentowe, bez dodatku cukru, soli i substancji słodzących.
- **Mniej smażenia** – dania smażone będą mogły pojawiać się maksymalnie dwa razy w tygodniu.
- **Roślinny obiad** – co najmniej raz w tygodniu dzieci mają dostać pełnowartościowy posiłek bez mięsa i ryb.

- **Mniej gotowców** – stołówki nie będą mogły korzystać m.in. z zup w proszku, gotowych mieszanek przypraw z glutaminianem sodu czy sztucznych zagęszczaczy.
- **Mniej cukru w napojach** – kompoty, herbaty i inne napoje przygotowywane w szkołach będą objęte limitem dodawanego cukru.
- **Więcej warzyw i owoców** – świeże warzywa lub owoce mają być elementem każdego posiłku, z przewagą warzyw.
- Przy obiedzie zawierającym mięso lub rybę szkoła ma zapewnić **roślinną alternatywę** dla osób, które nie spożywają produktów odzwierzęcych.

Dodatkowo jadłospisy będą planowane i oceniane w **10-dniowych okresach**, tak aby lepiej odpowiadały potrzebom żywieniowym dzieci.

Godziny wychowawcze także o bezpieczeństwie

Od września w klasach IV-VIII co najmniej **jedna godzina wychowawcza w miesiącu ma być przeznaczona na rozwijanie umiejętności bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożenia**. Chodzi o praktyczne przygotowanie uczniów do reagowania w sytuacjach kryzysowych, a nie tylko przekazywanie wiedzy teoretycznej.

Jednym z nowych elementów reformy ma być tydzień projektowy

W roku szkolnym 2026/2027 jego organizacja będzie fakultatywna. W kolejnych latach rozwiązanie będzie stopniowo stawało się obowiązkowe. Uczniowie mają **w tym czasie pracować nad konkretnymi projektami, łącząc wiedzę z różnych dziedzin**. Ważne będą również współpraca, komunikacja, samodzielność i prezentowanie efektów swojej pracy.

To właśnie tego typu zajęcia mają być jednym z elementów odejścia od modelu szkoły skupionej przede wszystkim na zapamiętywaniu informacji.

Edukacja zdrowotna pozostaje w szkołach

Od 1 września 2026 r. **edukacja zdrowotna stanie się obowiązkowym przedmiotem**.

W szkołach podstawowych będzie prowadzona **po jednej godzinie tygodniowo w klasach IV-VIII**. W szkołach ponadpodstawowych będzie realizowana po jednej godzinie tygodniowo w **dwóch wybranych klasach**.

Program obejmie m.in.:

- zdrowie fizyczne i psychiczne,
- aktywność fizyczną i odżywianie,
- higienę, w tym higienę jamy ustnej,
- pierwszą pomoc,
- zdrowie społeczne i relacje z innymi,
- bezpieczeństwo w internecie i profilaktykę uzależnień,
- rozpoznawanie przemocy i stawianie granic,
- zdrowe nawadnianie,
- dojrzewanie,
- rozpoznawanie dezinformacji i zagrożeń cyfrowych, takich jak phishing, deepfake czy kradzież

tożsamości.

Treści dotyczące zdrowia seksualnego będą realizowane jako osobne, nieobowiązkowe zajęcia. Rodzic ucznia niepełnoletniego będzie mógł pisemnie zrezygnować z udziału dziecka. Taką samą rezygnację może złożyć uczeń pełnoletni.

W szkole podstawowej zajęcia te będą obejmowały **1 godzinę w roku w klasach IV-VI oraz 2 godziny w roku w klasach VII-VIII.**

Zmiany dotyczą także podejścia do prac domowych

Prace domowe **pozostają nieobowiązkowe.**

- **Klasy I-III:** nadal bez pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych, poza ćwiczeniami rozwijającymi sprawność ręki.
- **Klasy IV-VIII:** nauczyciel może zadawać prace domowe, ale ich wykonanie nie będzie obowiązkowe i **nie będzie można wystawiać za nie tradycyjnych ocen.**
- Nauczyciel będzie musiał sprawdzić wykonaną pracę i przekazać uczniowi informację zwrotną.
- **Nowość:** regularność wykonywania prac domowych będzie mogła być uwzględniana przy ustalaniu **rocznej oceny klasyfikacyjnej.** Nie chodzi jednak o karanie jedynie za pojedyncze niezrobione zadanie.

MEN chce większego znaczenia informacji zwrotnej i oceny wspierającej rozwój ucznia, a nie wyłącznie wystawiania stopni.

Nowe pracownie to kolejny element zmian w szkołach

Rządowy program „Pracownie Kompas Jutra” przewiduje 200 mln zł z budżetu państwa na wyposażenie i doposażenie pracowni przyrodniczych oraz praktyczno-technicznych w szkołach podstawowych w latach 2026-2029.

Program ma przygotować szkoły do zmian w podstawie programowej. Od września 2026 roku w klasach IV-VI będą stopniowo wprowadzane nowe zajęcia z przyrody oraz zajęcia praktyczno-techniczne, które mają opierać się m.in. na eksperymentach, obserwacjach, doświadczeniach i nauce poprzez praktykę.

Zmiany zaplanowane na wrzesień 2026 roku to **kolejny etap Reformy26 „Kompas Jutra”.** W szkołach ma być mniej nauki na pamięć, a więcej praktycznych zajęć, projektów i rozwijania umiejętności.

To jednak dopiero początek. Kolejne elementy reformy będą wprowadzane w następnych latach, dlatego na ocenę jej efektów trzeba będzie jeszcze poczekać.

Red. Info Ława.

Źródło:

<https://www.infoława.pl/aktualnosci/item/82674-od-wrzesnia-duze-zmiany-w-szkolach-nowa-podstawa-telefony-przyroda-i-tydzien-projektowy>